

Prístup k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia - Slovinsko

Η σελίδα αυτή μεταφράστηκε από μηχανή και δεν μπορούμε να εγγυηθούμε την ποιότητά της.

1. Ústavné základy
2. Súdnictvo
- #II
4. Prístup k informáciám
5. Prístup k spravodlivosti za účasti verejnosti
6. Prístup k spravodlivosti proti konaniu alebo opomenutiu
7. Iné prostriedky prístupu k spravodlivosti
8. Aktívna legitímácia
9. Právne zastúpenie
10. Dôkazy
11. Súdny príkaz ukladajúci povinnosť zdržať sa určitého konania
12. O trovách
13. Mechanizmy finančnej pomoci
14. Včasnosť
15. Ďalšie otázky
16. Postavenie cudzincov
17. Cezhraničné prípady

I. Ústavné základy

Podľa ústavy je v Slovinsku každý človek má právo na zdravé životné prostredie, pričom štát má povinnosť presadzovať také zdravé životné prostredie. Každý má povinnosť chrániť prírodné lokality osobitného záujmu a rarities a štátu a miestnych komunít starať sa o ich zachovanie. Okrem toho získavanie a používanie majetku by sa mali plniť svoje ekologické funkcie. Všetky uvedené práva uplatňujú v súlade s právom. Existuje voľný prístup k spravodlivosti a každý môže chrániť svoje ústavné práva pred ústavným súdom, ak nemôžu preukázať právny záujem podľa vnútroštátneho práva a pokiaľ všetky ostatné právne prostriedky vyčerpajú. Občania môžu uplatniť ústavné právo na zdravé životné prostredie priamo v správnom alebo súdnom konaní. Správne orgány a súdy môžu priamo uplatňovať Aarhuský dohovor, keďže ústava stanovuje, že by používať ratifikované medzinárodné zmluvy priamo.

II. Súdnictvo

Slovinského súdnictva je organizovaná v troch prípadoch:

- Prvý stupeň: **Okresné súdy (okrajna sodišča) a krajské súdy (okrožna sodišča),**
- Druhý stupeň: **Vyššie súdy (višja sodišča),**
- Treťostupňové: na Najvyššom súde („Vrhovno sodišče“)

Na prvom stupni, menej závažné prípady prejednávajú pred krajským súdom a pred okresnými súdmi väčší význam. Ak odvolanie proti rozhodnutiu okresného alebo krajského súdu, vyšší súd bude rozhodovať o otázke, ako súd druhého stupňa. V niektorých prípadoch sa rozhodnutia vyššieho súdu možno tiež odvolať, pričom v takom prípade najvyšší súd má právomoc rozhodnúť o tejto

otázke v rámci tretieho stupňa. Navyše, špecializovaný súd pre administratívne záležitosti tvoria tzv. „Upravno sodišče (správny súd). Pred Súdny dvorom konanie možno začať s cieľom napadnúť konečné zamietavé rozhodnutie vydané v správnom konaní. V prípade, že správny súd vydá rozhodnutie o zamietnutí odvolanie na Najvyšší súd, je povolená. V Slovinsku, na Malte neexistujú žiadne špecializované súdy pre otázky životného prostredia, takže existuje niekoľko rôznych orgánov a súdov, na ktorom sa môže vykonať v závislosti od druhu konania. Trestnoprávne a občianskoprávne konanie v trestných alebo občianskych oddelenia okresných, krajských a vyššími súdmi. Postupy pred negatívnymi správne rozhodnutia sa vykonávajú na správnom súde. V Slovinsku, prísne pravidlá určiť, ktorý súd má miestnu príslušnosť každého prípadu, takže strany spravidla nemôžu vybrať miesto začatia súdneho konania. Je však takisto potrebné uviesť, že v Slovinsku existujú podstatné rozdiely medzi rôznymi rozhodnutiami súdov v celej krajine.

Zmluvná strana môže podať odvolanie do 15 dní od doručenia nepriaznivých súdneho rozhodnutia. Po prijatí odvolania, Súdny dvor ho zašle zmluvnej strane. V správnych súdnych konaniach nie vždy umožňujú odvolanie. Podanie odvolania je možný, iba ak súd zmenil administratívneho aktu, na základe stanovenia odlišných okolností prípadu ako správny orgán. Takisto nie je možné podať odvolanie proti rozhodnutiam o zákonnosti volieb. Preto sa neobmedzuje na správnom súde, ale aj reformatívne apelačnom majú právomoc. Samotný Súdny dvor prijal nové rozhodnutie, ak má dostatok informácií o prípade, najmä ak sa nové správne konanie by mohlo spôsobiť väčšie škody žalobcovi alebo správny orgán prijať nové rozhodnutie v rozpore s pokynmi súdu. Slovinské právo umožňuje aj mimoriadne opravné prostriedky proti rozhodnutiam vyššieho súdu. Sú to žiadosti o revíziu, ochrana legálnosti, žalobu na zrušenie kompromis na súde a obnove konania. Typické a najčastejšie sa revízia, ktorá môže predložiť na vyššom súde žalobu proti rozhodnutiam Najvyššieho súdu a vyžadujú si obhajcu na strane účastníka. Revízia je možné do 30 dní od doručenia rozsudku vyššieho súdu a iba z dôvodov procesných chýb alebo na porušení hmotného práva. Žiadosť o ochranu zákonnosti možno podať do troch mesiacov na najvyšší súd, iba prokurátor. Žaloba o zrušenie kompromis na súde možno podať do troch mesiacov od dôvodov na zrušenie, ale po uplynutí 3 rokov od dôvodov na zrušenie, podanie žaloby už nie je možná. Dôvody zrušení sú nespôsobilosť sudcu alebo strán alebo ak sa kompromis dosiahnutý podľa chyba, platnosť alebo zavádzať. Bežnejšie sú žiadosti o opätovné otvorenie prípadu. Je to objektívne možné do piatich rokov od ukončenia formálneho rozhodnutia, ale len do 30 dní po subjektívne okolnosti odôvodňujúce opätovné otvorenie alebo sa o nich informované. Dôvody sú prevažne procesného alebo pokiaľ ide krivé svedectvo alebo účastník je informovaný o nové dôkazy. Proti rozhodnutiam tribunal administratív sa len mimoriadne opravné prostriedky prípustné sú revízia a opätovné otvorenie prípadu.

Neexistujú takmer žiadne osobitosti súdnych konaní v záležitostiach životného prostredia. Pokiaľ ide o konanie na správnom súde, podľa zákona o ochrane životného prostredia, Súdny dvor rozhodovať o záležitostiach týkajúcich sa environmentálneho povolenia alebo environmentálne povolenia do troch mesiacov. Ostatné pravidlá sú rovnaké ako pravidlá, ktoré sa uplatňujú na iné prípady. Okrem toho neexistujú žiadne osobitné ustanovenia pre súdne konania v záležitostiach životného prostredia bez návrhu, t. j. opatrenia, ktoré môže urobiť Súdny dvor bez toho, aby ho o to požiadala niektorá zo strán. V zákone o ochrane životného prostredia sa stanovuje všeobecné právo občanov ako jednotlivcov alebo ich združeniam žiadať Súdny dvor, aby niekto zastaviť, čo spôsobuje alebo by mohol spôsobiť väčší vplyv na životné prostredie alebo ohrozenia života alebo zdravia ľudí. Neexistujú však žiadne osobitné procesné pravidlá pre takéto prípady. Takisto je potrebné uviesť, že doposiaľ neboli žiadne prípady na základe tejto normy.

III. Prípady týkajúce sa prístupu k informáciám

V súlade so zákonom o prístup k informáciám verejného charakteru, orgány v Slovinsku sú zo zákona povinné poskytovať žiadne informácie týkajúce sa ich práce. Žiadosť o získanie informácií všeobecného charakteru, nemusí obsahovať vysvetlenie, prečo je potrebná a ako sa bude používať. Existuje len niekoľko druhov informácií, ktoré orgány môžu odmietnuť poskytnúť. Príkladmi takýchto „chránené informácie“ zahŕňajú:

- informácie, ktoré podľa zákona upravujúceho dôverných údajov, je definovaná ako zatriedené
- osobné údaje, ktorých zverejnenie by predstavovalo porušenie práva na súkromie
- informácie získané alebo vypracované na účely správneho alebo súdneho konania a ktorých zverejnenie by poškodilo realizáciu takéhoto postupu.

Orgány by však mali poskytnúť takéto chránené informácie verejného záujmu o zverejnenie, ak je dostatočne závažné. Pokiaľ ide o environmentálne informácie, verejný záujem má prednosť pred inými záujmami. Informácie o životnom prostredí je mimoriadne dôležitá a v zákone o ochrane životného prostredia sa stanovuje jeho dostupnosť. Neexistujú žiadne obmedzenia na sprístupnenie informácií o životnom prostredí. Existuje iba slobodný prístup k informáciám, ktoré správne orgány získať a zhromaždiť. Možno požiadať o informácie od slovinských orgánov verejnej moci s neformálnym listom alebo e-mailom (nie je potrebný elektronický podpis). Odporúča sa, aby požadované informácie uvedené čo najpresnejšie a aby sa uvádza, v akej podobe by sa tieto informácie mali zaslať (elektronická verzia, fotokópia atď.). Orgány musia reagovať do 20 dní. Ak neposkytujú požadované informácie, sú povinní vydať negatívne rozhodnutie písomne. Rozhodnutie musí obsahovať vysvetlenie, prečo bola žiadosť

zamietnutá a ako proti rozhodnutiu môžu podať odvolanie. Ak orgány nevydávajú zamietavého rozhodnutia alebo nereagujú do 20 dní, odvolanie možno podať na Information Commissioner, ktorý je samostatný a nezávislý subjekt („Informačijski pooblaščenec“) — <https://www.ip-rs.si/?id=195> <https://www.ip-rs.si/?id=195> V prípade zamietavého rozhodnutia, odvolanie musí byť podané na Information Commissioner do 15 dní. V prípade, ak orgány neodpovedali, existuje aj odvolanie, ktoré nie je možné uložiť žiadne lehoty. Komisár pre informácie môžu prikázať verejnému orgánu poskytnúť požadované informácie. Ak aj rozhodnutie Information Commissioner záporná, súdne konanie možno začať proti nej žalobu na správny súd v Ljubljane. Všetky písomnosti uvedené v tomto oddiele: žiadosť o informácie, odvolať na Information Commissioner a žaloby na správnom súde, musia byť v slovinskom jazyku. Slovinsko v pohraničných regiónoch, kde žijú menšiny a taliančina a maďarčina talianskych a maďarských jazyk môže používať.

VI. Prístup k spravodlivosti za účasti verejnosti

Podľa zákona o ochrane životného prostredia sú tri hlavné administratívne postupy takto:

1. Strategické environmentálne hodnotenie (SEA): Pred vykonaním mora, pôvodca záznamu plán poskytuje definíciu, opis a hodnotenie vplyvu vykonávania plánu na životné prostredie a možných alternatív v environmentálnej správe. Ak sa plán vzťahuje na chránené oblasti, správa by mala tiež zohľadniť nariadenia o ochrane prírody podľa zákona o ochrane prírody. Úrad vypracuje plán a zaslanie plánu a návrh správu o vplyve na životné prostredie, ministerstvo životného prostredia postúpi orgánom zodpovedným za jednotlivé oblasti ochrany životného prostredia. Príslušné orgány majú 21 dní na to, aby zaslali pripomienky o prijateľnosti správy o vplyvoch na životné prostredie, ale ak nepristúpia, predpokladá sa, že s ním súhlasí. Ak existujú určité požiadavky týkajúce sa zlepšenia environmentálnej správy by mali byť uhradené do 45 dní po prijatí jednak alebo zmeny správy o životnom prostredí. Počas procesu, verejnosť musí byť informovaná o plánu ani environmentálnej správe v otvorenej verejnej diskusie, ktorá trvá najmenej 30 dní. Ak by sa niektoré environmentálne vplyvy cez štátne hranice, od susedného štátu vyzvaný k tomuto procesu. Konečné rozhodnutie je rozhodnutie ministerstva životného prostredia o prijateľnosti vplyvy navrhovaného plánu na životné prostredie. Toto rozhodnutie môže byť kladná alebo záporná. Voči tomuto rozhodnutiu sa je možné odvolať. Ak je právomocou štátu, potom sa vláda rozhodne o odvolaní. Ak je výrobca plán miestneho spoločenstva, potom nie je prípustné odvolanie, avšak je možné ísť priamo na správny súd (niektorí právni experti sa domnievajú, že je to možné len pre miestne spoločenstvá, hoci zákon o ochrane životného prostredia nemá priame to). S najväčšou pravdepodobnosťou na správnom súde SEA je možné pre iných po preukázaní právny záujem, ale zatiaľ neexistuje žiadna judikatúra v tejto oblasti. Toto nariadenie je osobitným druhom administratívnych pravidiel postupu. Pre niektoré programy, SEA je vždy povinná, na iné členské štáty, čo by mohlo mať výrazný vplyv na životné prostredie, ministerstvo životného prostredia rozhodne o tejto povinnosti.

Vo veci územného plánovania, postup je rovnaký (odvolacie alebo súdne konanie), je však obmedzený prístup k právnym opravným prostriedkom. V hierarchii právnych predpisov, priestorových plánov sú všeobecné, a nie individuálne. Preto nie je možné ísť na správnom súde alebo inom súde napadnúť ich. Ústavný súd môže preskúmať Všeobecný akt, nielen pokiaľ ide o dodržiavanie súladu s ústavou a inými aktmi. Preskúmanie je prípustný iba vtedy, ak sa dotknutá osoba môže preukázať právny záujem. Toto bolo uplatniteľné do roku 2007, keď ústavný súd rozhodol, že pri územnom plánovaní prípadoch právny záujem existuje, len ak sa vyčerpali všetky opravné prostriedky (rozhodnutie U-I-275/07). Odvtedy neexistujú opravné prostriedky v oblasti postupov územného plánovania. Je možné zapojiť sa do procesu účasťou na procese udeľovania stavebného povolenia, využil opravné prostriedky a prejdite na ústavný súd.

2. Posudzovanie vplyvov na životné prostredie (EIA): Vláda schválila rozhodnutie o kategóriách činností, na ktoré je EIA povinné. Posudzovanie vplyvov na životné prostredie je povinné pre činnosti v oblasti životného prostredia len nad určitou prahovou hodnotou vplyvu. Na činnosti, ktoré neovplyvňujú životné prostredie tak iba jednu správu, ktorá obsahuje analýzu a čiastočná štúdia bude postačujúce. Posudzovanie vplyvov na životné prostredie je základom pre environmentálne schválenie („okoljevarstvo soglasje“) – toto je administratívne rozhodnutie, ktoré poskytla Slovinská agentúra pre životné prostredie. Investor by mal najskôr podať na ministerstvo životného prostredia informácie týkajúce sa povinného obsahu environmentálnej správy, pričom sa v nej idea projektu naraz. Ministerstvo zašle projekt k iným orgánom zodpovedným za jednotlivé oblasti ochrany životného prostredia – mali by reagovať do 15 dní. V opačnom prípade sa predpokladá, že nemajú osobitné žiadosti. Ministerstvo pošlú primerané informácie pre investora do 30 dní od doručenia žiadosti (v ďalšom konaní môže mať ďalšie nároky). Investor platí pre rozhodnutie o EIA v projektovej žiadosti a environmentálnu správu. V procese, aj verejnosť musí byť informovaná o investíciách, environmentálnej správy a návrhu rozhodnutie vo veciach EIA otvorenú verejnú diskusiu, ktorá trvá najmenej 30 dní. Tie isté dokumenty sa zašlú aj orgánom zodpovedným za jednotlivé oblasti ochrany životného prostredia; Títo musia odpovedať do 21 dní. Ak nie, predpokladá sa, nemajú žiadne pripomienky, Ak by sa niektoré environmentálne vplyvy cez štátne hranice, od susedného členského štátu (EÚ) sa vyzýva, aby tento proces. Správny orgán príslušný na rozhodovanie o environmentálne povolenie je Slovinská agentúra pre životné prostredie. Je možné sa odvolať proti tomuto rozhodnutiu – rozhodujúci orgán (orgán) je ministerstvo životného prostredia. Proti rozhodnutiu ministerstva, je možné začať súdne konanie na správnom súde. Tento postup je však možný len proti konečnému rozhodnutiu z EIA. Je možné namietnuť proti postupu environmentálneho povolenia a

životné prostredie správu, ktorá je základom súhlasu v súdnom konaní. Procesnú zákonnosť možno napadnúť aj súhlas. Neexistujú žiadne osobitné pravidlá pre takéto prípady, okrem bežných pravidiel, ktoré sa uplatňujú na všetky prípady pred správnym súdom (v súvislosti s dôkazmi, vypočutia atď.). Je potrebné zdôrazniť, že v mnohých prípadoch neboli zatiaľ v tejto oblasti. Avšak podľa zákona o ochrane životného prostredia, Súdny dvor by mal rozhodnúť do troch mesiacov. Okrem toho na získanie aktívnej legitímácie pred vnútroštátnymi súdmi nie je potrebné, aby sa zúčastnili na predchádzajúcom správnom konaní. Počas lehoty na otvorenú verejnú diskusiu o rozhodnutí, zainteresované mimovládne organizácie so štatútom podľa zákona o ochrane životného prostredia, alebo jednotlivcov, ktorí žijú, mať majetok alebo sú vlastníkami nehnuteľností v oblasti vplyvu na životné prostredie, musia oznámiť svoju účasť na konaní.

3. Environmentálne povolenie: Existujú tri druhy povolení v oblasti životného prostredia (ďalej len „IPKZ“) – okoljevarstveno dovoljenje Seveso a i., Vládny dekrét stanovuje IPKZ a Seveso. Správny orgán na rozhodovanie o environmentálnych povolení sa Slovinská agentúra pre životné prostredie. Žiadosti o povolenie musia obsahovať opis zariadenia a opatrenia na znižovanie vplyvu svojej činnosti na životné prostredie. Verejnosť by mala byť informovaná o otvoreného procesu a mali by dostať možnosť zaslať pripomienky do 30 dní (ale len povolenie IPKZ a Seveso). Je možné podať odvolanie voči rozhodnutiu o environmentálnom povolení, ktorý musí byť predložený na Ministerstvo životného prostredia. Proti ministerstvu rozhodnutia je možné začať súdne konanie na správnom súde. Existuje aj v správnom konaní vo veciach environmentálnych škôd (smernica o environmentálnej zodpovednosti alebo režim). Príslušný orgán o energetickom označovaní sa Slovinská agentúra životného prostredia Slovenskej republiky. Agentúra môže vydať správny cieľom znečisťovateľa, preventívne opatrenia, keď existuje hrozba environmentálnej škody. Prípadne, ak došlo ku škode, môže vydať správny príkaz s opatreniami na sanáciu poškodeného územia. Proti tomuto správne rozhodnutiu neexistuje žiadny opravný prostriedok, ale zainteresované osoby môžu priamo obrátiť na správny súd. V administratívnom postupe na sanáciu, mimovládne organizácie so štatútom verejného záujmu v oblasti ochrany životného prostredia (Environmental Protection Act) môžu byť účastníkmi konania. Obrátiť sa na súd v prípade administratívnych rozhodnutí v oblasti životného prostredia, je potrebné využiť všetky dostupné právne opravné prostriedky uvedené vyššie. Priamo na súde je možná len v prípadoch „správneho ticha“, keď zákonná lehota na vydanie rozhodnutia a rozhodnutie nebolo vydané. Správny súd môže rozhodnúť o zákonnosti správnych rozhodnutí a zákonnosť akéhokoľvek správneho rozhodnutia alebo činov, ktoré porušujú ľudské práva, ak neexistuje žiadna iná právna ochrana. Ak sa rozhodnutie odvolania strana je priaznivá, správny súd môže zrušiť alebo odvolať rozhodnutie správneho orgánu a vrátiť späť do rozhodovania správneho orgánu alebo môže namiesto toho rozhodnúť správneho orgánu. Neexistujú žiadne osobitné pravidlá pre rozhodnutia o IPKZ na správnom súde, sa nevyskytlo mnoho prípadov dodnes. Podľa zákona o ochrane životného prostredia, Súdny dvor by mal rozhodnúť do troch mesiacov. Okrem toho, v záujme legitímnosti nárokov pred vnútroštátnym súdom, je potrebné, aby sa zúčastnili na predchádzajúcom správnom konaní. Počas lehoty na otvorenú verejnú diskusiu o rozhodnutí, zainteresované mimovládne organizácie so štatútom podľa zákona o ochrane životného prostredia, alebo jednotlivcov, ktorí žijú, mať majetok, alebo sú držiteľmi v oblasti vplyvu na životné prostredie, musí zverejniť aj účasť na konaní. Pri napadnutí správneho rozhodnutia pred súdom, to znamená, že rozhodnutie nie je „konečný“ a „stále platné“.

V. Prístup k spravodlivosti proti konaniu alebo opomenutiu

Ktokoľvek môže Ohláste nebezpečné činnosti príslušným orgánom (polícii alebo inšpektora životného prostredia). Okrem toho podľa zákona o ochrane životného prostredia, občanov a/alebo ich organizácie môžu podať žalobu priamo na súd, ak niekto spôsobuje alebo by mohlo spôsobiť určité konanie (s) k environmentálnym škodám, ktoré môžu byť nebezpečné pre život alebo zdravie ľudí. Hoci toto nariadenie bolo prijaté v Slovinsku pred viac ako 15 rokmi, ani jeden prípad ešte nebol zaregistrovaný. Súdne konanie priamo proti štátnym orgánom vo veciach životného prostredia nie je priamo určená v zákone o správnom konaní okrem pomocou opravných prostriedkov. Existujú dva správne orgány s právomocou vydávať správne rozhodnutia v environmentálnych záležitostiach: Ministerstvo životného prostredia (v súčasnosti je to Ministerstvo poľnohospodárstva a životného prostredia („Ministrstvo za okolje in poľnohospodárstvo“) a Slovinská agentúra pre životné prostredie („Agencija Republike Slovenije za okolje), ktorý je podriadený ministerstvu. Obsah žiadosti od týchto orgánov je zvyčajne stanovené výkonného nariadenia Environmental Protection Act a existujú aj niektoré užitočné formuláre na webovej stránke ministerstva. Podmienky pre súdne preskúmanie majú takmer rovnaké ako pre ostatné prípady: Zainteresovaná strana by sa mala mať aktívnu legitímáciu a posúdila tri hlavné dôvody pre napadnutie rozhodnutia príslušného orgánu (správneho rozhodnutia):

- nesprávne stanovenie okolnosti a fakty
- procesné chyby,
- zneužitím práva.

Rozhodnutí iných, ako sú administratívne možno len ťažko spochybníť, pretože správne súdy nemôžu rozhodovať o rozhodnutiach, ktoré sú výsledkom politického rozhodovania na základe právneho postavenia.

VI. Iné prostriedky prístupu k spravodlivosti

Existujú aj iné prostriedky prístupu k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia. Zákonníka povinností vyhlasuje právo jednotlivca žiadať, aby niektoré nebezpečné činnosti by malo zastaviť (zvyčajne je to spojené so žiadosťou o náhradu škody). Nový trestný zákonník, má niekoľko trestných činov proti životnému prostrediu, ktoré stíha prokurátor. Súkromné trestné stíhanie nie je možné. Kód na majetkové právo poskytuje ochranu proti narušeniu (všetky emisie pochádzajúce z určitej vlastníosti, ktoré ovplyvňujú používanie iných pozemkov a presahuje bežnú úroveň alebo spôsobujú väčšie škody). Každý vlastníik nehnuteľnosti by mala využiť svoju nehnuteľnosť do určitých limitov nesmie ovplyvniť používanie iných pozemkov – limity emisií mimo obvyklého používania nie sú povolené. Majiteľ dotknutého majetku môže podať žalobu proti nim pred občianskoprávnym súdom. V Slovinsku neexistuje osobitného ombudsmana pre veci týkajúce sa životného prostredia, avšak podľa zákona o ochrane životného prostredia, ombudsmana (Varuh človekovih pravic“) (<http://www.varuh-rs.si/index.php?id=1&L=6>) má určité právomoci vo veciach týkajúcich sa životného prostredia. <http://www.varuh-rs.si/index.php?id=1&L=6> Má za úlohu chrániť ústavné právo na zdravé životné prostredie. Ombudsman sa zaoberá porušovaním ľudských práv a environmentálnymi (štátne alebo miestne orgány a nevhodné administratívne opatrenia, ale jeho vplyv je neformálne. Jej stanoviská nie sú právne záväzné, ale ich dodržiavanie. Prokurátori sú zodpovední len za stíhanie trestných činov spáchaných na životnom prostredí, ktoré sa upravujú v trestnom poriadku. Inšpektorát Slovinskej republiky v oblasti poľnohospodárstva, lesného hospodárstva, potravinárstva a životného prostredia („inšpektorat Republike Slovenije za okolje“) je tiež veľmi dôležitá, pretože je hlavným orgánom pre kontrolu/dohľad nad vykonávaním príslušných právnych predpisov v oblasti životného prostredia.

VII. Aktívna legitímácia

Aktívna legitímácia	Správne konanie	Súdne konanie
Jednotlivci	Záujem sa zvyčajne vykáže, ak je správne rozhodnutie týkajúce sa jednotlivcej alebo záležitosti súvisí s jeho právnej výhody (priamy osobný prospech na základe právneho predpisu)	Rovnaké ako v prípade správneho konania na správnom súde, alebo priamym osobným záujmom alebo výhodnosti založenej na právnom predpise pre občiansky súd
MVO	Rovnaké ako jednotlivci	Rovnaké ako jednotlivci
Iné právnické osoby	Rovnaké ako jednotlivci	Rovnaké ako jednotlivci
Ad hoc skupiny	Žiadne práva	Žiadne práva
Zahraničné MVO	Rovnaké ako jednotlivci	Rovnaké ako jednotlivci
Všetky ostatné	X	X

V záležitostiach životného prostredia existuje niekoľko procesných výnimiek podľa zákona o ochrane životného prostredia, zákona o ochrane prírody. V správnych konaniach týkajúcich sa EIA, povolenie IPKZ a Seveso postavenie strany v rámci správneho konania automaticky smeruje do:

1. osoby, ktoré majú bydlisko alebo sú vlastníkami alebo iných pozemkov v danej oblasti vymedzené ako oblasti environmentálneho vplyvu (v environmentálnej správe);
2. mimovládnych organizácií, ktoré majú osobitný štatút verejného záujmu na ochrane životného prostredia.

Napriek tomu, aby sa aktívna legitímácia musí osoba predložiť vyhlásenie o vloženie postupom času pre otvorenú verejnú diskusiu. Ak má aktívnu legitímáciu v rámci správneho konania možno tiež využiť ďalšie opravné prostriedky na správnom súde.

Podľa zákona o ochrane prírody iba združenia (uvedené ako mimovládne organizácie) môžu získať postavenie verejného záujmu. Toto postavenie im umožňuje zúčastňovať sa na všetkých administratívnych alebo súdnych konaní týkajúcich sa ochrany životného prostredia. Teoreticky podľa zákona o ochrane životného prostredia, existuje možnosť actio popularis. S cieľom uplatňovať právo na zdravé životné prostredie, môžu občania, ako jednotlivci alebo spoločnosti, združenia a organizácie podať žiadosť na súd, žiadajú, aby držiteľ činy poškodzujúce životné prostredie, zastavenie činnosti, ak by to mohlo spôsobiť alebo spôsobuje neprimeranú záťaž na životné prostredie alebo ak by mohli priniesť alebo predstavuje priame ohrozenie ľudského života alebo zdravia, alebo požadovať, aby osoba zodpovedná za činy poškodzujúce životné prostredie zakázané od začiatku činnosti, ak existuje vysoká pravdepodobnosť, že táto činnosť bude mať za následok takéto dôsledky. V prípade ostatných prípadoch okrem uvedených výnimiek, správne predpisy. Hlavnou prekážkou je zvyčajne preukazujúci právny záujem na začatie konania.

Ombudsman má určitú právomoc v oblasti ochrany životného prostredia, ale iba na ústavnom súde, ak ústavné právo na zdravé životné prostredie je ohrozené. V riadnych súdnych konaní existuje aj možnosť mimoriadneho opravného prostriedku na ochranu zákonnosti, ktorú môže byť predložený najvyšší prokurátor do 3 mesiacov. Žiadosť sa môže podať na základe porušenia

procesných pravidiel alebo porušenie hmotného práva. Len málo takýchto prípadov sa vykonávajú ročne. Nie je možné uvedené odvolanie proti rozhodnutiam správneho súdu.

VIII. Právne zastúpenie

Advokáti sú súčasťou justičného systému. V záležitostiach životného prostredia, právne zastúpenie nie je povinné, ale právne zastúpenie môže byť povinné v závislosti od súdu, ktorý vedie konanie. V správnych konaniach právne zastúpenie nie je povinné. To isté platí pre správny súd v krajine a okresných súdov, vyšších súdov. Na najvyššom súde právne zastupovanie právnikom vždy povinná. Právne zastupovanie v trestnoprávných konaniach je zakotvená povinnosť obžalovaného. Všetci advokáti sú členmi advokátskej komory („Odvetniška zbornica“) (<http://www.odv-zb.si/en/about-the-bar>). <http://www.odv-zb.si/en/about-the-bar> Zoznam advokátov je uverejnený na oficiálnej webovej stránke združenia, sa triedia podľa špecializáciu, ale práva životného prostredia neuvádza ako kategória. Je iba málo právnikov zaoberajúcich sa otázkami životného prostredia.

IX. Dôkazy

V Slovinsku, neexistujú osobitné pravidlá poskytovania dôkazov v súdnych konaniach vo veciach životného prostredia. Bežné súdne konanie sa uplatňujú. V občianskoprávných konaniach, strany musia predložiť všetky dôkazy (dokumenty, svedkom, znalcom) Súdnemu dvoru do konca prvého súdneho pojednávania. Súd zamietne všetky navrhované dôkazy po uplynutí tejto lehoty, ak zmluvná strana môže preukázať nebol schopný urobiť skôr. V menších prípadoch (až do výšky 2,000 EUR), všetky dôkazy navrhovateľ musí uviesť a predložiť v žalobe. Dvor audítorov prijme rozhodnutie len na základe dôkazov, ktoré predložili strany a nebude hľadať ďalšie dôkazy aj z vlastnej iniciatívy. Trestné konania vo veciach týkajúcich sa životného prostredia sa riadia štátni prokurátori, ktorí musia poskytnúť všetky dôkazy. Osoba, ktorá podala trestné oznámenie, na základe ktorého sa začalo konanie, sa neočakáva, že poskytne dôkazy v tejto veci. V konaniach pred správnym súdom (konanie proti zamietavému správne rozhodnutiu) strany nemôžu predložiť nové dôkazy, ktoré už mohli byť predložené počas správneho konania. To znamená, že strany si budú musieť dať pozor, aby predložil všetky dôkazy, ktoré už počas správneho konania. Súdny dvor však niekedy hľadať ďalšie dôkazy z vlastnej s cieľom dospieť k správne záveru v tejto veci. V záležitostiach životného prostredia, preukázať zodpovednosť a zistiť súvislosť medzi príčinou a účinkom, získanie užitočných a vhodných odborných znalostí je základnou podmienkou podať žalobu. Okolnosti môžu byť odôvodnené len na základe týchto poznatkov. Neexistujú však žiadne nezávislé mimovládne subjekty poskytujúce tieto odborné znalosti. Optimálnou cestou je účasť odborníka, ktorý je registrovaný ako súdny znalkyňa. („Sodni izvedenec“) na ministerstve spravodlivosti a verejnej správy (http://www2.gov.si/mp/tol_cen.nsf/%28WebIzvedenci%29?OpenView). http://www2.gov.si/mp/tol_cen.nsf/%28WebIzvedenci%29?OpenView Ako vhodné znalecké posudky, môže súd posúdiť len znalosti vykonaných týmito súdnych znalcov, samozrejme, ak druhá strana súhlasí s týmto tvrdením. Ak nie, Súdny dvor rozhoduje o expert po dohode so zúčastnenými stranami. Súdni znalci môžu byť spojené aj so znaleckým inštitúcie. Pred vymedzením expert, strany môžu svoje pripomienky k tomuto výberu. Existuje procesného pravidla, ktoré Súdny dvor používa súdneho znalca, ak určité skutočnosti alebo okolnosti, ktoré treba objasniť, a Súdny dvor nemá takéto odborné znalosti. Znalecký posudok je obzvlášť dôležité, pretože v záležitostiach životného prostredia je strana snaží dokázať niečo iné, ako sa uvádza v znaleckých posudkov vypracovaných štátnymi orgánmi a ktoré sa považujú za pravdivé. Sudcovia majú diskrečnú právomoc na posúdenie odborných znalostí, v porovnaní s inými dôkazmi. Strany môžu vyjadriť sa o odborné znalosti a odborné je možné vysvetliť to Súdnemu dvoru. Za určitých okolností (nedostatočné odborné znalosti, nezhoduje) súd môže zvoliť nový expert. Ak však posudok nemá nedostatky, Dvor audítorov zastáva názor, že odborné znalosti primerané dôkazy.

Súdny príkaz ukladajúci povinnosť zdržať sa určitého X.

Pri napadnutí správneho rozhodnutia nemá odvolanie odkladný účinok na napadnuté rozhodnutie. Opravný prostriedok proti správne rozhodnutiu pred správnym súdom, nemusí mať odkladný účinok. Niektoré prípady sú vylúčené a sú určené zákonom, napr. v prípade stavebných povolení pre predmety dôležité uznať na štátnej úrovni, keď žaloba proti takémuto povoleniu sa podáva na súde, nemá odkladný účinok. Povinnosť zdržať sa môžu vydať v záležitostiach životného prostredia v rámci súdnych konaní, ale to neplatí pre všetky prípady. Príkaz ukladajúci povinnosť zdržať sa určitého konania je regulovaná v civilných veciach vymáhania a zabezpečovania aktu; je prípustné len v súvislosti s niektorými tvrdeniami a hmotných alebo nehmotných majetku namierené proti druhému účastníkovi konania. Súdny dvor je povinný (a) rozhodnúť o súdny príkaz ukladajúci povinnosť zdržať sa rýchlo. Okrem toho je možné odvolanie proti takémuto rozhodnutiu súdu. Nariadenie prikázanej úľavy však nie sú špecifické pre veci týkajúce sa životného prostredia. Pre väčšinu administratívnych rozhodnutí (s výnimkou v procese stavebných povolení na predmety štátnej významu), takýto systém bol zavedený, aby sa rozhodnutia neboli platné alebo „platné“, kým všetky správne opravné prostriedky vyčerpali opravné prostriedky (ak sú dostupné), a preto Ústav súdneho príkazu ukladajúceho povinnosť zdržať sa skutočne nie je potrebné.

XI. O trovách

Trovy správneho konania upravujú administratívne poplatky a súdne poplatky sú regulované podľa zákona o súdnych poplatkoch. Poplatky nie sú vysoké, zvyčajne približne 100 EUR. Ak však konanie pred súdom obsahuje žiadosť o náhradu škody, potom sú v korelácii s vyššie poplatky výšku požadovanej náhrady. Správne poplatky sú nižšie. Väčšina nákladov sú náklady na právnikov, odborníkov a znaleckých posudkov; Najhorší scenár je neúspešný a ktorá by pokrývala všetky tieto náklady na opačnej strane – náklady môžu zvýšiť až na niekoľko tisíc OZEÚ. na konci súdneho konania nákladov podľa zásady „úspechu“. To môže predstavovať problém úspešnej strane v prípadoch, keď sa náhrada zahrnuté. Náklady rozdeľujú medzi stranami ako pomer medzi priznaná suma náhrady škody a požadovanú výšku náhrady. Preto, aj keď strana preukáže, že druhá strana zodpovedná za poškodenie životného prostredia, vyhral súdny spor a bola udelená náhrada, ale požadovaná suma je oveľa vyššie ako pridelené množstvo, spisovateľa strana musí pokryť časť nákladov, ktoré môžu byť dokonca vyššia než poskytnutá náhrada.

XII. Mechanizmy finančnej pomoci

Záležitosť životného prostredia nie sú stanovené ako osobitný dôvod na udelenie výnimky za trovy súdneho konania. Podľa zákon o bezplatnej právnej pomoci vo všetkých prípadoch jednotlivca alebo organizácie, môžu byť za určitých podmienok oslobodené od súdnych poplatkov. Pre jednotlivcov je ich zlú finančnú situáciu. Toto sa však nevzťahuje na organizácie. Môžu byť oslobodené, ak majú postavenie verejného záujmu. Podľa rôznych právnych predpisov rôznych mimovládnych organizácií v Slovinsku môžu získať postavenie vo verejnom záujme v rôznych oblastiach. V súlade so zákonom o ochrane životného prostredia, môžu získať postavenie konajúcim vo verejnom záujme ochrany životného prostredia a v súlade so zákonom o ochrane prírody, môžu získať postavenie konajúcim vo verejnom záujme ochrany prírody. Takéto organizácie môžu získať bezplatnú právnu pomoc, ak sú súdne konania týkajúce sa oblasti verejného záujmu. Všeobecnými podmienkami bezplatná právna pomoc sa tiež, že vec má dobré vyhliadky. Bezplatná právna pomoc môže pokrývať honoráre právnych zástupcov, súdne poplatky, náklady svedkov, znalcov a ďalšie náklady spojené s konaním. Nevzťahuje sa však náklady druhej strany v prípade prehry odevu. Jednotlivec alebo organizácia mala požiadať najbližší bezplatnej právnej pomoci na okresnom súde alebo na správnom súde. Ak sa žiadosti vyhovie, organizácia je postúpená právnikovi. Neexistujú takmer žiadne pro bono praktiky advokátov v Slovinsku, hoci existujú prvé náznaky niektoré zmeny v tejto oblasti. Existujú niektoré výnimky uskutočnilo aj projekt pod záštitou mierovej Institute (<http://www.mirovni-institut.si/Projekt/All/en/stran/2>) – budovanie kapacít pre pro bono práca advokátov v Slovinsku. <http://www.mirovni-institut.si/Projekt/All/en/stran/2> Všetci právnici venovali na vstup, na niektorých však žiadny z nich nebol špecializovanej na životné prostredie. Hoci bolo vyvinuté úsilie v tomto smere, stále neexistuje „právne kliniky“ zaoberajúce sa prípadmi týkajúcimi sa životného prostredia. Okrem toho neexistujú žiadne organizácie verejného záujmu v oblasti environmentálneho práva ani advokáti. Existuje len jedna mimovládna organizácia usiluje zabezpečiť právnu ochranu životného prostredia s Center príslušných špecializovaných advokátov vo veciach týkajúcich sa životného prostredia. Existuje takisto legal-information Center for MVO (Pravno-informacijski Center nevladnih organizacij – PIC) <http://www.pic.si/>, ktorý má štatút mimovládnej organizácie verejného záujmu na ochrane životného prostredia. <http://www.pic.si/> Existujú tiež niektoré ďalšie mimovládne organizácie pôsobiace v oblasti životného prostredia s týmto postavením, ktoré majú niektoré právne podpory v rámci organizácie a sú v niektorých prípadoch (napr. dopps Bird Life v Slovinsku (družstvo za opazovanie preučevanje ptic Slovinsko) <http://www.ptice.si/>).

XIII. Včasnosť

Správne orgány by mali vo všeobecnosti prijať rozhodnutie do 30 dní. V niektorých prípadoch, ak je potrebný dodatočný vyšetrovacie konanie, musia rozhodnúť do 60 dní. Podľa niektorých osobitných zákonov tieto podmienky môžu byť odlišné (zvyčajne dlhšie). Ak správne orgány nie sú účinné alebo sa rozhodnú s oneskorením, neexistujú žiadne sankcie; Žiadatelia môžu trvať niekoľko súdnych konaní po uplynutí lehoty na prijatie rozhodnutia uplynula. Ak neexistuje nadriadený orgán, môžu podať odvolanie na odvolací orgán rozhodol, ak je nižšia ako záporná. Pokiaľ neexistuje vyšší správny orgán, žiadateľ by mal orgán najprv pripomenúť, že lehota uplynula a že by mal vydať rozhodnutie v ďalších 7 dní. Po uplynutí tejto lehoty môže žiadateľ začať súdne konanie na správnom súde. Niektoré všeobecné lehoty sa uplatňujú na vydanie rozhodnutí v záležitostiach životného prostredia a v zákone o ochrane životného prostredia sa stanovuje rôzne lehoty na určitých rozhodnutiach. Podľa posúdenia vplyvov na životné prostredie, správny orgán by mal vydať okoljevarstveno soglasje (ďalej len „environmentálne povolenie“) do 3 mesiacov (ale v tento termín 30 dní na verejnú účasť nie je zahrnutá do 6 mesiacov) a environmentálne povolenie (ďalej len „IPKZ“) – okoljevarstveno dovoljenje Seveso, a ďalších 30 dní na verejnú účasť je tiež nie sú zahrnuté). Právo na súdne konania vo všeobecnosti neobsahuje žiadne obmedzenia, ale jednotlivé právne predpisy zavádzajú výnimky. Takýto zákon je v zákone o ochrane životného prostredia, ktorý poskytuje 3-mesačné obdobie na správny súd rozhodnutie o environmentálnych povolení a povolení v oblasti životného prostredia. V iných veciach týkajúcich sa životného prostredia slovinské súdy neexistujú žiadne zákonné lehoty pre vydanie rozhodnutie. Ak sa konanie začína s veľkým oneskorením alebo trvá príliš dlho na to, aby sa dospelo k rozhodnutiu v súlade s ochranou práva na súdne konanie bez zbytočného odkladu, účastníci konania majú právo podať odvolanie dohľadu predsedovi príslušného súdu. Sudca potom správy o prípad a vysvetľuje dôvody oneskorenia, po ktorom niekoľko opatrení zameraných na urýchlenie procesu sú prijaté. Ak neexistujú žiadne dôvody meškania, zmluvná strana má právo

na finančnú náhradu za určitých podmienok. Strany v rámci súdnych konaní viazané prísny časovými lehotami. Po doručení zistení Dvora auditorov žalobu, odporca by mal odpovedať do 30 dní, inak by mohol Súdny dvor rozhodnúť v prospech žalobcu. Okrem toho dôkazy treba predložiť alebo navrhnúť Súdu prvého pokusu najneskôr; neskôr, je možné len vtedy, ak by strany nemohli urobiť v stanovenej lehote mimo vlastného zavinenia. Neexistuje typické trvanie súdnych prípadov životného prostredia, pretože existuje len niekoľko, ale správne súdy by pravdepodobne rozhodli do jedného roka.

XIV. Ďalšie otázky

Rozhodnutia v oblasti životného prostredia zvyčajne predmetom správneho konania prostredníctvom účasti na súťaži alebo s vydané opravné prostriedky voči správnym rozhodnutiam. Vo veciach týkajúcich sa životného prostredia neexistuje veľa napadnuté zo strany verejnosti; Hlavným dôvodom je nedostatok environmentálnych právnych poznatkov. Verejnosť nemá dostatok poznatkov o tejto otázke, ktoré bude zodpovedné za tieto postupy. Na druhej strane nie sú systematicky vzdelaných právnikov pre záležitosti životného prostredia. Preto je nízky počet prípadov v oblasti životného prostredia v Slovinsku. Okrem toho existuje približne 1500 rôznych právnych predpisov a vykonávacích predpisov pre územné plánovanie, životné prostredie a ochranu prírody so špecializovanými predpisy týkajúce sa vody, lesy, poľnohospodárstvo atď., ktoré sa neustále menia, takže je ťažké ich riadiť. Územného plánovania a životného prostredia sú úzko prepojené, ale činiteľov týkajúcich sa životného prostredia a územného plánovania sú prísne oddelené. Všetky tieto otázky sú ukončené na stavebné konanie, ak je už dosť neskoro, aby zasiahol. V dôsledku toho nie je jednoduché a priame Portál na informovanie verejnosti o prístupe k spravodlivosti v súlade s požiadavkami Aarhuského dohovoru. Ministerstvo životného prostredia finančne podporovala prípravu brožúrka o opravných prostriedkoch v záležitostiach životného prostredia (v roku 2010), ktorý je uverejnený (v angličtine) na internetovej stránke: http://www.pic.si/dokumenti/Pravna_sredstva-prirocnik-V2-popravek.pdf.

Alternatívne riešenie sporov ako možný spôsob riešenia problému alebo konflikt je možné v Slovinsku. Neexistujú žiadne osobitné predpisy, ale množstvo špecializovaných a vzdelaných mediátorov ponúkať svoje služby. Ak už existuje súdne konanie potom strany mohli prejsť alternatívneho riešenia sporov, v súlade so zákonom o alternatívnom riešení sporov v súdnych veciach, ktorý bol platný od júna 2010. ADS konanie začína na návrh Súdneho dvora (súd je povinný podať takýto návrh) alebo na podnet sudcu alebo strán. Nie je však možné v prípadoch spadajúcich pod jurisdikciu správneho súdu.

XV. Postavenie cudzincov

Slovinská ústava zakazuje diskrimináciu na základe krajiny pôvodu a jazyka. Súdne spory, odvolania a všetky ostatné písomnosti predložené Súdnemu dvoru musia byť napísané v slovinskom jazyku. Slovinsko v pohraničných regiónoch, kde žijú menšiny a taliančina a maďarčina talianskych a maďarských jazyky. Rozsudok a iných písomností súdu sa vydávajú v slovinskom (alebo Talianska alebo Maďarska). Ak sa zúčastňuje na súdnom pojednávaní, je povolené používať svoj vlastný jazyk Súd zabezpečuje tlmočníka a na preklad, bezplatne.

XVI. Cezhraničné prípady

Cezhraničné environmentálne problémy sú upravené v zákone o ochrane životného prostredia. Táto smernica upravuje:

1. Prípadoch, keď dôjde k cezhraničnému znečisteniu spoluprácu ministerstiev oboch krajín na účely výmeny informácií a vypracovať plány na zlepšenie situácie;
2. Spolupráca v rámci SEA a EIA: Ak je program alebo činnosť môže mať vplyv presahujúci hranice, ministerstvo postúpi príslušný orgán dotknutej krajiny s plánom alebo projektom v environmentálnej správe predložiť žiadosť o vyhlásenie o zapojení dotknutej krajiny do postupu. Ak postihnutá krajina chce využívať, potom príslušné orgány oboch krajín rozhodne o lehote, v rámci ktorej postihnutá krajina mala pripraviť pripomienky k plánu ani environmentálnej správe;
3. Spolupráca SEA a EIA v členskom štáte EÚ: Ak ministerstvo na plán alebo projekt a environmentálnej správe inej krajiny a rozhodla, že by mohlo mať určitý dosah na Slovinsko, ako Ministerstvo predkladá vyhlásenie príslušnému orgánu inej krajiny, slovinské ministerstvo o zapojení do postupu. Ak krajina súhlasí, pripomienky slovinských orgánov zodpovedných za ochranu určitých environmentálnych oblastí v Slovinsku by sa mali ziskávať a verejnosť musí byť zapojená, podobne ako vo vnútroštátnych plánov a činností na mori alebo EIA. Po získaní pripomienok, ministerstvo ich postúpi príslušným orgánom iného štátu. V prípade, že ministerstvo životného prostredia získa neformálne informácie týkajúce sa prípravy plánov a činností v iných krajinách, ktoré by mohli mať vplyv na Slovinsko, vyžaduje sa plán alebo projekt a environmentálna správa z inej krajiny. Zákon o ochrane prírody obsahuje pravidlá len pre domáce účasť verejnosti v čase, keď sa štát rozhodne zapojiť do cezhraničného SEA a EIA. Uvádza, že ministerstvo by mali zapojiť verejné, rovnako ako je to v domácich prípadoch SEA a EIA. To znamená verejné oznámenie a 30 dní otvorenú verejnú diskusiu. Neexistujú žiadne pravidlá, pokiaľ ide o voľbu súdu v Slovinsku alebo v inej krajine. Pred vnútroštátnymi súdmi, slovinské súdy len rozhodnutia možno napadnúť.

Súvisiace odkazy

- Niečo súdny systém a postupy v Slovinsku na Európsku súdnu sieť v občianskych a obchodných veciach http://ec.europa.eu/civiljustice/jurisdiction_courts/jurisdiction_courts_sl_en.htm
- Neexistuje žiadna webová stránka s vnútroštátne právne predpisy o prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia a ani webová stránka s informáciami o prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia dostupné verejnosti štruktúrovaným a dostupným spôsobom; ale:
  - register všetkých právnych predpisov v Slovinsku <http://zakonodaja.gov.si/>
  - O opravných prostriedkoch v záležitostiach životného prostredia (manuál OKPP pravna sredstva na področju legal-information varstva okolja), ktorú vypracovalo Centrum pre MVO – PIC (Pravno-informacijski Center nevladnih organizacij – PIC) v roku 2010 http://www.pic.si/dokumenti/Pravna_sredstva-prirocnik-V2-popravek.pdf
  - Slovinské súdy oficiálnu internetovú stránku <http://www.sodisce.si/>
- odborníkov na životné prostredie sú uvedené na zozname registrovaných súdnych znalcov na ministerstve spravodlivosti a verejnej správy http://www2.gov.si/mp/tol_cen.nsf/%28WebIzvedenci%29?OpenView a súdni znalci na http://www2.gov.si/mp/tol_cen.nsf/%28WebCenilci%29?OpenView
- neexistuje zoznam environmentálnych právnických kancelárií a právnické kancelárie pro bono environmentálnym, teda len odkaz na slovinské advokátskej komory (Odvetniška zbornica Slovenije) <http://www.odv-zb.si/en/about-the-bar>
- Ľudské práva ombudsmana (Varuh človekovih pravic) <http://www.varuh-rs.si/index.php?id=1&L=6>
- Štátni prokurátori <http://www.dt-rs.si/sl/english/>
- Information Commissioner („Informacijski pooblaščenec) — <https://www.ip-rs.si/?id=195>
- Príslušné environmentálne mimovládne organizácie so štatútom verejného záujmu – štatút (zákon o ochrane životného prostredia):
  - Umanotera, Slovenska fundacija trajnostni za razvoj (Slovinská Foundation for Sustainable Development) <http://www.umanotera.si/> — koordinátora siete mimovládnych environmentálnych organizácií plán B za slovenjo <http://www.planbzaslovenijo.si/plan-b-za-slovenijo> a členovia <http://www.umanotera.si/>
  - Ipop, inštitút za politiku prostora (Inštitút pre územné politiky) <http://ipop.si/> — koordinátora siete mimovládnych organizácií, ktoré sa zaoberajú priestorovým otázky mreža za prostor (sieť pre kozmický priestor) a <http://ipop.si/>
  - Zameranie sonaraven društvo za razvoj (zameranie Association for Sustainable Development) <http://focus.si/index.php?node=35>
  - V dopps, društvo za opazovanie preučevanje ptic Bird Life Slovenije (Slovinsko) <http://www.ptice.si/>
  - Slovenski e-forum, društvo za energetsko ekonomiko v slovinskom e-forum ekologijo (Association for energetickej účinnosti a životného prostredia) <http://www.se-f.si/home>
  - Pravno-informacijski Center nevladnih legal-information organizacij – PIC (Centrum pre MVO) http://www.pic.si/index.php?option=com_content&task=view&id=208&Itemid=195
  - Alpe Adria Green <http://alpeadriagreen.wordpress.com/>
  - Lutra, inštitút za ohranjanje naravne Dediščine (lutra, Inštitút pre zachovanie prírodného dedičstva) <http://www.lutra.si/>
  - Trajnostni inštitút za razvoj (Inštitút pre trvalo udržateľný rozvoj) <http://www.itr.si/>
  - EKO krog, društvo za naravovarstvo okoljevarstvo (ECO v kruhu, združenie pre fyzickú ochranu a ochranu životného prostredia) <http://www.ekokrog.org/>
  - Ekologi brez Meja (ochrancov životného prostredia bez hranic) <http://ebm.si/oj/>

- Žiadne ospravedlnenie brez izgovora Slovenija (Slovinsko) <http://www.noexcuse.si/> <http://www.noexcuse.si/>

Toto je strojový preklad obsahu. Vlastník tejto webovej lokality nenesie žiadnu zodpovednosť ani inak neručí za kvalitu strojového prekladu.

Posledná aktualizácia: 14/09/2016